

Рекомендації учасників круглого столу на тему «Система органів із запобігання та протидії корупції в Україні: пошук оптимальної моделі»

22 квітня 2008 року, Київ

Ми, учасники круглого столу «Система органів із запобігання та протидії корупції в Україні: пошук оптимальної моделі», що організований спільно Міністерством юстиції України, Проектом Ради Європи/Європейської Комісії «Підтримка належного урядування: проект проти корупції в Україні» та Проектом Організації економічного співробітництва і розвитку [Бюро Державного департаменту США з міжнародних питань у сфері боротьби проти незаконного обігу наркотиків] «Розвиток спеціалізованих служб з боротьби проти корупції в Україні»,

Усвідомлюючи серйозну загрозу, яку становить корупція для розвитку демократії та економіки в Україні,

Відзначаючи гостру необхідність створення ефективного інституційного механізму у сфері координації антикорупційної політики, запобігання корупційним проявам та протидії корупції правоохоронними засобами,

Спираючись на міжнародні стандарти спеціалізації антикорупційних інституцій та кращі приклади досвіду іноземних держав,

Ухвалили такі рекомендації органам державної влади України:

У сфері координації антикорупційної політики:

1) підтримати покладення на Міністерство юстиції України повноважень щодо координації формування та реалізації антикорупційної політики (зокрема, шляхом координації виконання антикорупційних планів дій органами виконавчої влади, підготовки та оприлюднення звітів про таке виконання, підготовки пропозицій щодо оновлення антикорупційної стратегії та планів дій), проведення антикорупційної експертизи законодавства та проектів нормативно-правових актів, підготовки пропозицій щодо покращення антикорупційного законодавства, організацію проведення досліджень з питань боротьби проти корупції, здійснення просвітницьких та інформаційних заходів із запобігання корупції тощо. А також звітування про стан корупції в Україні Парламенту, Кабінету Міністрів України, громадськості. Зазначені заходи повинні здійснюватися при активному залученні представників громадянського суспільства;

2) проводити, принаймні один раз на рік, засідання Ради національної безпеки і оборони з антикорупційних питань з метою розгляду ситуації та необхідних заходів для забезпечення ефективних дій органів державної влади із запобігання та протидії корупції.

У сфері запобігання корупційним проявам:

3) утворити на підставі закону дієву інституційну систему збирання, перевірки та оприлюднення декларацій про доходи, майно та видатки публічних службовців, а також виявлення й врегулювання конфлікту інтересів на публічній службі;

4) визначити законом уповноважений орган (особу) у сфері забезпечення права на доступ до публічної інформації (функції розгляду скарг, перевірки стану відкритості інформації в публічних органах тощо).

У сфері виявлення, розслідування та кримінального переслідування корупційних правопорушень:

5) утворити на підставі закону спеціалізований орган з виявлення та розслідування корупційних правопорушень з повноваженнями з ведення оперативно-розшукової діяльності та досудового слідства. Компетенція цього органу може бути обмежена предметно (корупційні правопорушення), за колом суб'єктів (вищі посадові особи органів державної влади та місцевого самоврядування, депутати всіх рівнів, судді, прокурори, працівники правоохоронних органів тощо) та тяжкістю правопорушення і його наслідками (розміром шкоди).

Законом має бути визначено порядок призначення Голови та працівників такого антикорупційного органу на підставі відкритого, прозорого конкурсу відповідно до професійних якостей і досвіду, гарантії від звільнення з політичних міркувань. Відповідно до міжнародних стандартів законом буде визначено інші гарантії незалежності органу, його працівників механізми його підзвітності, у тому числі громадськості, забезпечення належними ресурсами та повноваженнями;

6) завершити реалізацію пілотного проекту корпорації "Виклики тисячоліття" щодо створення в структурі Держприкордонслужби відділів внутрішніх розслідувань та за його результатами визначитись щодо доцільності запровадження таких відділів в інших державних органах;

7) запровадити в органах прокуратури спеціалізацію прокурорів з кримінального переслідування корупційних правопорушень;

8) створення антикорупційного органу з виявлення та розслідування корупційних правопорушень має здійснюватись у єдиному контексті із загальним реформуванням антикорупційного законодавства (прийняття антикорупційного пакету проектів законів – "Про засади запобігання та протидії корупції", "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо відповідальності за корупційні правопорушення", "Про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень" та "Про добросовісну поведінку осіб, уповноважених на виконання функцій держави, органів місцевого самоврядування").

Крім того, учасники круглого столу пропонують щоб проекти актів, що розроблятимуться відповідно до цих рекомендацій, проходили громадське обговорення та експертизу фахівцями міжнародних організацій, зокрема Ради Європи та Організації Економічної Співпраці та Розвитку.

<http://www.minjust.gov.ua/0/14065>